Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis diſputationibus, manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigeſimâ-nonâ Decembris.

M. JOANNE-BAPTISTA RENATO MOREAU, Doctore Medico, Profeſſore Regio, Præſide.

An Tepidæ potus Febrium rigorem ſolvat.

INTER tot mala, quibus genus humanum obnoxium venit, pauca ſæviunt ſine febre, multa hæc comitatur, in nonnullis etiam ad eorum ſolutionem optanda. Hujus natutam proprio nomine græci & latini ſignificarunt. Si aliquam frigidam putas umbram pro Junone, pro morbo ſymptoma complectens falleris. Omnis in caloris genere & exceſſu ſubſiſtit, qui tanquam hoſtis infenſus humidi primigenii ſubſtantiam ſemper oppugnat labefactat, omneſque fonctiones interpellat. Sive enim cum veteribus calorem præter naturam è corde in omne corpus effuſum febrem intelligas, ſivè cum Silvio pulſum prætet naturam frequentiorem, ſive cum Willi effervеſcentiam immodicam ſanguini & humoribus inductam, hæc omnia ignis eſſentiam denotant, ſed cave ne cujuſcumque caloris exuperantiam ſtatim febrem exiſtimes, niſi accenſa conſtanſque aliquamdiu permanſerit. Etenim ſi vel æſtu, vel exercitio aut Balneo corpus incaluerit & mox agitatione ſedata deferbuerit, calorem hunc nullus febrem neque morbum appellaverit. Verum quem calorem excеperit morboſa in corpore, διάθεσις cujus varia ſupellex varias febrium continuarum & intermittentium ſpecies procreat. Inquibus perſanandis eadem tibi ſervanda methodus, nec pro variis ſectis mutanda curationis velificatio. Quæcumque refrigerant, contemperant, ignem & æſtum extinguunt, corporis rigorem relaxant & emolliunt, humoris morbifici impetus & aculeos comprimunt & obtundunt, huncque venæ ſectionis & purgationis ſurſum aut deorſum inſtituendæ beneficio evacuant, tibi ſunt uſurpanda. Si verò alicujus malignitatis & maleficii conſors ac particeps febris videatur propriis cardiacis & antidotis eſt oppugnanda.

FEBRIBUS interpolatis à continuis hoc peculiare eſt, quod illæ quædam ἀπυρεξίας habeant tempora, quod quilibet paroxiſmus à frigore aut rigore plerumque incipiat & in ſudorem deſinat, quod acceſſiones ſtatis periodis certiſque temporum intervallis redeant, ut nihil ſit exactius. Quam quidem effervеſcentiam ſanguinis ſic redeuntem & febris intermittentis paroxymum conſtituentem nonnulli in ſucci nutritii aſſimilatione impedita reponunt; Dum pro diverſa cruoris conſtitutione, ſuccus hic à debita temperie in diatheſim modo acrem modo acidam, modo auſteram pervertitur. Hinc ſurgunt periodi intermittentium, non unius generis, & ejuſdem diſtantiæ; quin aliæ quotidie aliæ tertio aut quarto die repetunt. Alii in obſtructione ductuum pancreati corum lateralium & in humore ibidem reſtagnante ejuſmodi febrium cauſas collocant, alii cum Galeno in aliquo putredinis fomite, circa umbilicum, hepar, lienem meſenterium, uno verbo in prima corporis officina poſito, pro cujus natura ſede & foco ſtatas febrium acceſſiones & periodos procreari exiſtimant, dum putris & inutilis humor ibi cumulatus calorem nativum opprimit, qui curſu liberiori contra naturam, & calore aſcititio everberatus & accenſus quâ data porta univerſum corpus impetit, & quâ libertatis gratiam non reperit, nauſeam, cardiogmum, vomitum promovet, corporis jactationes invehit, tremorem, frigus, horrorem, rigorem incurit. Hic fit valida & inæquali totius corporis quaſſatione cum manifeſto frigoris ſenſu à repentino alieni inimici objecti ad partes ſenſibiles appulſu. Rigor etenim requirit & gravem læſionem in parte ſenſus participe & ſtrenuum virtutis muſculorum expultricis ſimul & motricis in rem noxiam inſultum: Hinc artus ſyderati non rigent ut pote ſenſu & motu deſtituti.

QUAMQUAM autem muſculi rigorem experiantur, externi tamen in corporis ambitu poſiti vehementius quam interni conquaſſari ſolent. Quod acris & horrifica materies in remotiores partes à natura longiſſimè propulſetur, & à cutis denſitate in ſubditos proximoſque muſculos repercutiatur. Hinc exterioribus magis quam interiotibus corporis partibus horremus, veluti cubitis atque femoribus: Hinc etiam rigor poſticas partes magis jactat quam anticas; quod materia morbifica circa hoſpitans, jure vicinitatis in eas primum extrudatur & ejiciatur, ibique diutius commoretur ob majorem cutis tergus tegentis craſſitiem, unde ſpinâ oleis calidioribus perunctâ lenitur rigor, contra verò anteriorum partium cutis rara eſt, ut indicant pili in ipſis dentius fruticantes, nec non ſudor è pectore quam è dorſo uberior erumpere ſolitus, hinc etiam mulieres propter δυσδιαφόρητον viris rigori ſunt magis obnoxiæ. Rigor autem ab horrore ſecundum magis & minus ſolùm diſtinctus vel eſt αὐτόματος ſpontaneus aut morboſus ſeu non ſpontaneus ab internis cauſis ortus, dirimitur etiam in idiopathicum vel ſympathicum: In criticum periodicum & ſymptomaticum, cujus ultimi ratione interdum ægri Erebi limen jam pulſantes ingentibus quandoque tenentur rigoribus & non tam virium defectu quàm vi morbi fato cedunt. Rigoris in genere cauſam Chimici nitro frigefacienti ſolent aſcribere ut febrium fervores ſulphuri inflammato: Veteres vero rigorem rejiciunt & in frigidum à quo remiſſiores & in acre à quo intentiores rigores procreantur; ſic à frigore tempeſtas aquilonia dicitur φρικώδης nec non quicumque æſtuante potiſſimum corpore vel tanguntur ab aëre frigido vel frigidâ inſperguntur vel frigidam hauriunt, atque etiam qui diutius in balneo cunctantur, rigere ſolent, ita poſt cibum non modo extrema frigeſcunt, ſed quandoque etiam rigor ſupetvenit.

ACRIMONIÆ vero nomine & ſalſedo & aciditas aliæve qualitates ſecundæ quibus partes ſenſibiles pungere datum eſt, audiendæ veniunt. Acrimoniam ſeu Eretiſmum ſœpius adducit πολυποσία merum enim partes nervoſas vellicans rigorem invehit, quem exadverſo ſolvit vinum ἴσον ἴσῳ epotum, id eſt cui non minus quam ipſum eſt, aquæ adjicitur. Aqua autem mundo coëva omnibus viventibus nota, naturæ noſtræ conveniens unicus prudentiæ potus nulli non ætati ſaluberrima noſcitur; ſine hac nec corpus ulli viventium dabitur nec ulla alimenti virtus poteſt naſci, nec tueri nec parari. Quamvis nullis pto alimento ſola ſit. Gratuitum eſt omnibus ſanis ſolatium, cauſariis, ægrotantibus, potu, fotu, inſeſſu & crebro ictu ab alto infuſa receptiſſimo quidem uſu ſœpè abuſu eſſet niſi idoneus & juſtus arbiter peritus Medicus adeſſet. Ab hocce liquore vivifico animam hauriunt vitalem plantæ; ſed mirare quæſo. Quidquid opum terra fundit fœnerato beneficio ab aqua refundit. Hæc igitur perpetuis in deliciis debet eſſe ei qui ſanitati conſultum voluerit, hæc omni & ab omnibus ſæculis convenit animali; hæc omni hominis ætati ſaluberrima, quocumque altero potu liberalius & copioſius poteſt ingeri, omnique alia facilior, amabilior & innocentior debet reputari. Nativum enim calorem coctionis authorem promovet, cibos in ventriculo diluit, & permiſcet, confectoque cibo utilem ſuccum ſecernit ab inutili; quiquidem ſuccus utilis aquâ comite quoquo verſum per meatuum flexus deducitur, & in anguſtiſſimas quaſque partium venulas penitius infertur, per oſcula & cœca foramina roris modo percolatur, in omnem partis ſubſtantiam deciduus allabitur, per omne ſpatium diffuſus cumbibitur, glutiniſque modo firmiter adhæreſcit, donec tandem aſſimilatus uniatur. Quid plura? Supervacaneis recrementiſque expeditius partes aquæ mixtura & beneficio liberantur.

HANC ſi optimam quætis, ſincera ſit & defœcata omnis qualitatis expers dulcis & jucunda guſtui, conſiſtentiâ tenuis, quæ cito calefiat & refrigeretur, ventri & hypocondriis minime gravis, qualis quæ horaria, ſudo cœclo dubiove, procelloſa vel tonitru Jactuque fulminum ob murmurante æthere pluit; proxima ſed minor dotibus eſt, quæ puri vivique fluminis arenoſo alveo ad orientem placide decurrit, deterior è fonte per plombeos canales manans & de foſſo hauſta puteo, quæ quidem hypocondriis & viſceribus diram infert noxam; quam agitatio & inſolatus vix minuunt; ejuſdem claſſis ciſternina pluvialis gratiam morata perdidit. Reſes de lacunis ſtaguiſque torpentibus vitium quod cepit, facit: gutturoſos equiculos totamque medullorum gentem tumore notat vernaculo. Qui de nive & glacie potant ſtrumoſi Iberi accuſant tyrannidem gelidi hujus humidi. Sed heu! quam & ſemper ad εὔπεπτος ὕδωρ ſuum unicè convertit deſiderium laborans ad ſitim extinguendam. Dum æthnæis totus æſtuat ignibus, ut ſuum incendio flagrantem contemperet ſtomachum, recreet languentem, ſibique ſomnum conciliet & avidi caloris moretur ruinam. Aqua tabidos, hecticos reddit habitiores: remedium eſt febri præſentarium, ſanguinis undecumque fluentis, vacuationis cholericæ impetum comprimit & ſiſtit, profugum eadem revocat animô linquente calorem, rigorem ſoluit tetani; hæc decocta capitis mulcet dolores, obſtructa reſerat, affuſa tepida, fractis, luxatis, eontractis artubus, & reſolutis amica ut & ulceribus, dura emollit, denſa aperit, laxat tenſa, craſſa digerit, pigram maturat ſupurationem, & quod omnem hujus ævi fere paginam implet medentem, vetete innocentique uſu, ſæpius pro mochlico hæc pota ſola ſatis eſt emetico. Sic dum Riphæis algoribus glaciatur æger, dum frigus pene trabile illum adurit, hæc una eſt medela quæ frigus inimicum expellit, inutilis ſucci morſus frangit & obtundit, calorem blandè ſuſcitat & fovet ad medelam, uno verbo moderatus ejus calor jure merito habetur εἴγιων παρηγορικός.

Ergo Tepidæ potus Febrium rigorem ſolvit.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptiſta-Gabriel Freſſant.	*M. Claudius Burlet, Scholarum Profeſſor.*	*M. Germanus Preaux, Reg. Profeſſor.*
M. Michael Sauvalle.	*M. Alexander-Petrus Mattot.*	*M. Petrus Daquin, Medicus Regis ordinarius.*
M. Ludovicus Piquenot de Dragueville.	*M. Claudius Bourdelin.*	*M. Joannes Cordelle.*

Proponebat Pariſiis JOANNES GAILLARD, Nivernenſis, Caſtro-Cenſorius, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1695.